

Verslag VLEVA kopstukken debat: 'Bouwen aan Europa'

29 januari 2019 - Comité van de Regio's

Moderator: Fatma Taspinar

Kopstukken:

- Groen: Petra De Sutter
- CD&V: Tom Vandenkendelaere
- sp.a: Kathleen Van Brempt
- N-VA: Ralph Packet
- Open Vld: Eva De Bleeker

Deelnemende VLEVA-leden:

- Unizo: Thomas Pirard
- Essenscia: Frank Beckx
- Voka: Gilles Suply
- Vlakwa: Dirk Van der Stede
- VLIZ: Ann-Katrien Lescauwae
- Katholiek onderwijs Vlaanderen: Wilfried Van Rompaey
- GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap: Jens Vermeersch
- VVSG: Luc Martens
- Boerenbond: Pieter Verhelst
- VITO: Walter Eevers
- VLIR: Koen Verlaeck
- Havenbedrijf Antwerpen: Jan Van Dessel
- OVSG: Patriek Delbaere
- Agrolink Vlaanderen: Dirk Reheul
- North Sea Port: Marjolein De Kerf

Kort verslag

Groei- en Stabiliteitspact te beperkend

Het pact moet de stabiliteit van de euro garanderen en de financiën van alle Euro-lidstaten onder controle houden. Dat betekent dat de staatsschuld niet te hoog mag worden. Net om die reden blijven in België broodnodige investeringen (in scholenbouw, maar ook in weginfrastructuur) uit. Ironisch genoeg brengt dat ook de groei van de economie in gevaar. Tom Vandenkendelaere en Petra De Sutter willen een uitzondering maken voor zulke investeringen in het pact. Kathleen Van Brempt vindt het pact veel te beperkend en pleit voor een duurzaamheidspact gebaseerd op de Sustainable Development Goals. Dit zou investeringen in de energie-efficiëntie van scholenbouw dus wel mogelijk maken. Eva de

Bleeker en Ralph Packet steunen ook de afschrijving van investeringen zoals dat in de privésector gebeurt. Voor De Bleeker mag het echter geen algemene regel worden.

Eenheidsmarkt wordt belemmerd door nationale initiatieven

De eenheidsmarkt werkt niet naar behoren en vooral kmo's in grensregio's botsen op beperkende maatregelen die onze buurlanden invoeren (bijvoorbeeld wet Pénicaud in Frankrijk). Het nationale eiland werkt niet meer. Vandenkendelaere verwijst naar de nationale 'digitax' waar een tiental lidstaten aan werken. Zoiets moet Europees geregeld worden, maar daarvoor moet de unanimiteit voor belastingzaken worden afgeschaft. De Sutter reageert op het voorstel van Unizo en Voka om de kmo-toetsing en eenheidsmarkttoetsing op te nemen in het Europees Semester. Zij stelt dat het Europees Semester hier niet altijd het beste instrument voor is.

Klimaat en innovatie gaan hand in hand

Diverse sectoren duiden klimaat en duurzaamheid aan als hun belangrijkste prioriteit voor de komende jaren. Ook de boodschap om meer cross-sectoraal te werken komt vanuit het panel. De industrie moet zorgen voor (duurzame) innovatieve oplossingen en in het beste geval zoveel mogelijk sectoren hierbij betrekken. Vandenkendelaere verwijst hiervoor naar de landbouwsector die meegenomen moet worden in dat verhaal. Van Brempt wil een Europese klimaatwet die het akkoord van Parijs bindend maakt voor de lidstaten.

Uitgebreid verslag

Mark Rutte kwam in het nieuws met de uitspraak dat hij de Europese verkiezingen niet zo relevant vindt. De echte macht ligt volgens hem bij de nationale overheden. De panelleden reageren hier verontwaardigd op. Volgens Vandenkendelaere (CD&V) is het EU-niveau niet ondergeschikt. Het is het best geplaatste niveau om de crisissen van de afgelopen jaren aan te pakken. De burger moet beter geïnformeerd worden over de Europese bevoegdheden en welke nodig zijn om mondiale problemen aan te pakken zegt Petra De Sutter (Groen).

Kathleen Van Brempt (S.pa) zegt dat Rutte een van de weinigen is die er nog zo over denkt. Het Europees Parlement is het machtigste parlement ter wereld. Ze stemmen wetten voor een half miljard mensen en is als enige Europese instelling rechtstreeks verkozen. Men mag het Parlement zeker niet beschouwen als Rusthuis Europa. Ook Ralph Packet (N-VA) getuigt dat de Straatsburg-week slopend is. Toch vindt hij dat de EU zich beter zou beperken tot een aantal kerntaken die zichtbaar zijn voor de burger (defensie en migratie). Eva de Bleeker (Open Vld) reageert hierop dat de EU eengemaakte regelgeving nodig heeft om sterk te staan in de wereld. Er wordt volgens haar beter ingezet op de interne markt en versterking van het buitenlands handelsbeleid.

Onderwijs en Cultuur

Wilfried van Rompuy van Katholiek Onderwijs Vlaanderen kaart het probleem van scholenbouw in Vlaanderen aan. Het is vooral een financiële kwestie. De strengere bouwnormen vergen extra middelen en de financiële spelregels van de EU maken dat landen en regio's niet genoeg kunnen investeren in schoolgebouwen. **Patriek Delbaere** van OVSG voegt hieraan toe dat de inspanning uit structurele fondsen moet komen, maar ook dat de spelregels aangepast moeten worden.

De Sutter reageert dat meer sociale en ecologische maatregelen een uitzondering moeten kunnen krijgen. De regelgeving over schoolgebouwen versoepelen, lijkt haar niet meteen de juiste oplossing. In het Europees Semester moet er ruimte zijn voor zulke investeringen. Gebouwen zijn de tweede grootste bron van broeikasgassen weet **Tom Vandenkendelaere**. Maar naar 'nearly zero' gaan heeft ook een prijskaartje. Iedereen wil geld uit het cohesiefonds, maar waar gaat de prioriteit liggen? Die onderhandelingen zijn volop aan de gang. Ook hij vindt dat de hele investering niet langer moet opgenomen worden in het Groei- en Stabiliteitspact. **De Bleeker** is voorstander van het afschrijven van investeringen over een aantal jaren, maar het mag geen algemene regel worden.

Van Brempt wil af van het Groei- en Stabiliteitspact en het vervangen door iets dat meer focust op sociale en ecologische maatregelen. Ze pleit voor een soort duurzaamheidspact waarbij de Sustainable Development Goals in acht worden genomen. **Packet** zegt dan weer dat de focus moet liggen op economische groei en het creëren van meer financiële ademruimte. Hij staat ook achter het afschrijven van investeringen over verschillende jaren.

Meerjarig Financieel Kader

Jens Vermeersch van GO! wil graag een verdubbeling van de middelen voor Erasmus+. **Pieter Verhelst** van Boerenbond zegt dat de EU zelf niet genoeg budget heeft. Vaak kijkt men dan naar de grootste slokop van het EU-budget: de landbouw. Men vergeet daarbij dat de andere beleidsdomeinen niet in de eerste plaats gefinancierd worden door de EU.

Luc Martens van VVSG duidt het cohesiebeleid aan als belangrijkste aspect van de onderhandelingen. Sterke regio's en sectoren zijn volgens hen nodig om zwakkeren te doen groeien. Het cohesiebeleid moet op hetzelfde of zelfs een hoger niveau zitten. **Ann-Katrien Lescrauwaet** van VLIZ vraagt meer budget voor de transitie naar de koolstofarme maatschappij. Er moet meer gebeuren op de 12 jaar die nog rest om de doelstellingen te bereiken.

Voor VITO is een goede aansluiting van Horizon Europe op Horizon2020 van het uiterste belang zegt **Walter Eevers**. Grote maatschappelijke thema's hebben innovatie over de disciplinaire grenzen heen nodig. **Marjolein de Kerf** van North Sea Port vraagt meer budget

voor transport zodat zij kunnen evolueren naar een duurzame haven. **Jan Van Dessel** van de Haven van Antwerpen stelt dat de EU nodig is om betere deals te kunnen afsluiten met de omliggende landen.

Van Brempt reageert dat landbouw inderdaad een groot deel uit het EU budget haalt maar er geen voorstander van is om dat naar beneden te halen. Ook het cohesiebeleid moet voor de hele EU blijven bestaan. **Vandenkendelaere** vindt het wraakroepend hoeveel ambitie men verwacht van de EU, maar dat lidstaten discussiëren over procentjes om in de EU te investeren. Dat budget mag van hem gerust hoger. **De Bleeker** is hiermee akkoord. Voor haar moet er meer budget naar Onderzoek en Innovatie. Daarmee kunnen we de klimaatdoelstellingen halen en concurrentie creëren. **De Sutter** wil het budget voor landbouw ook niet omlaag zien gaan. Onderzoek en innovatie moet helpen aan oplossingen voor een duurzame transitie, maar we moeten ook aandacht hebben voor de sociale aspecten (de 'gele hesjes' beweging). **Packet** argumenteert dat de EU kleiner wordt na brexit dus dat ook het budget kleiner moet. Het landbouwbeleid van de EU vindt hij niet meer van deze tijd en in dat budget moet dus geknipt worden. Ook in het cohesiebeleid mag de schaar gezet worden volgens hem.

Interne Markt

Thomas Pirard van Unizo wil dat er meer rekening gehouden wordt met kmo's in het Europees beleid. Kmo's hebben meestal weinig tijd om zich bezig te houden met administratie. Ze willen daarnaast meer de nadruk op eerlijke fiscaliteit leggen. Een oplossing die ze voorstellen is de Small Business Act opnemen in het Europees Semester. Voor Voka is het wegwerken van de belemmeringen in de eenheidsmarkt een prioriteit zegt **Gilles Suply**. Wetgeving moet goed worden omgezet en gehandhaafd. Die omzetting gebeurt nu niet op een uniforme manier. Zij pleiten voor een eenheidsmarkttoetsing.

Vandenkendelaere ergert zich ook aan belemmering zoals de Franse wet Pénicaud. Lidstaten proberen zo op een slinkse manier toch hun economie af te schermen. Hij is ook voorstander van het afschaffen van unanimiteit voor belastingzaken. **De Sutter** vindt het Europees Semester niet altijd het beste instrument om zaken zoals de kmo-toets en eenheidsmarkttoetsing te monitoren. Ook zij is geen voorstander van lidstaten allemaal fiscaal hun eigen ding te laten doen. **De Bleeker** staat achter een verdere verdieping van de eenheidsmarkt en om meer kapitaal aan te trekken.

Klimaat en Milieu / Onderzoek en Innovatie

Frank Beckx van Essenscia Vlaanderen zegt dat nu het besef er is dat de technologie ontbreekt om de EU klimaatneutraal te maken. Heel veel oplossingen kunnen en moeten komen uit de chemische industrie. Chemie is een bondgenoot voor het klimaat, zowel op vlak van productie als afgewerkte producten. **Dirk Van der Stede** legt voor Vlakwa de

nadruk op waterbeschikbaarheid. Grensoverschrijdende samenwerking is hiervoor van het grootste belang en ook in Horizon Europe moet hier aandacht voor blijven. **Dirk Reheul** van Agrolink pleit voor beleid op basis van wetenschappelijke kennis. Er moet ook meer multidisciplinair gewerkt worden. Ook **VLIZ** wijst graag op de nood aan wetenschappelijke basis voor beleid. Een kordaat klimaatbeleid is voor hen een absolute prioriteit.

Van Brempt vindt dat er nood is aan een Europese Klimaatwet om de doelstellingen van Parijs te erkennen en hier koolstofkredieten aan koppelt zodat elke lidstaat verplicht is dat uit te voeren. **Packet** heeft vertrouwen in de industrie dat zij de transitie in goede banen zullen leiden. Hij vraagt meer aandacht voor de kringlooeconomie. **De Bleeker** ziet in de Energieunie een goede tool om de klimaatdoelstellingen te halen. **De Sutter** steunt de oproep voor beleid op basis van wetenschappelijk onderzoek al mag de politiek niet alleen maar de wetenschap volgen. Daarnaast pleit ze voor een kennisplatform rond circulaire economie. **Vandenkendelaere** zegt dat het budget van Horizon Europe eigenlijk zou moeten verdubbelen. De landbouwers moeten wel kunnen meegaan in dat verhaal.

Brexit

Koen Verlaeckt van VLIR wijst op het kapitale belang van academische samenwerking tussen Vlaamse en Britse Universiteiten. Kan eventueel gekoppeld worden aan de Noordzee-strategie van de Vlaamse Regering. **Unizo** wil dat de hardst getroffen regio's beroep kunnen doen op een Europees fonds. **Essencia** vraagt dat na de brexit het Verenigd Koninkrijk niet zomaar uit het Europees Agentschap voor chemische stoffen en het Europees Geneesmiddelenbureau verdwijnt om een gelijkvormige productwetgeving te garanderen.

Vandenkendelaere zegt dat het Europees globaliseringsfonds zeker rekening zal houden met brexit. **De Bleeker** zegt dat de Regering al volop bezig is met proactieve maatregelen te nemen.

Tot slot: indien ze verkozen zijn als Europarlementslid, in welke commissie zouden ze dan willen zetelen?

- Eva de Bleeker: INTA
- Tom Vandenkendelaere: ECON en AGRI
- Kathleen Van Brempt: wil eens iets totaal anders doen, eventueel INTA
- Petra De Sutter: ENVI en LIBE
- Ralph Packet: ITRE en ENVI